

Projekta pētniece Ruta Kaupe

19.10.2018., Rīga

Mutes dobuma sekrēta testu pilotprojekts personu, kuras injicē narkotikas (PKIN), grupā

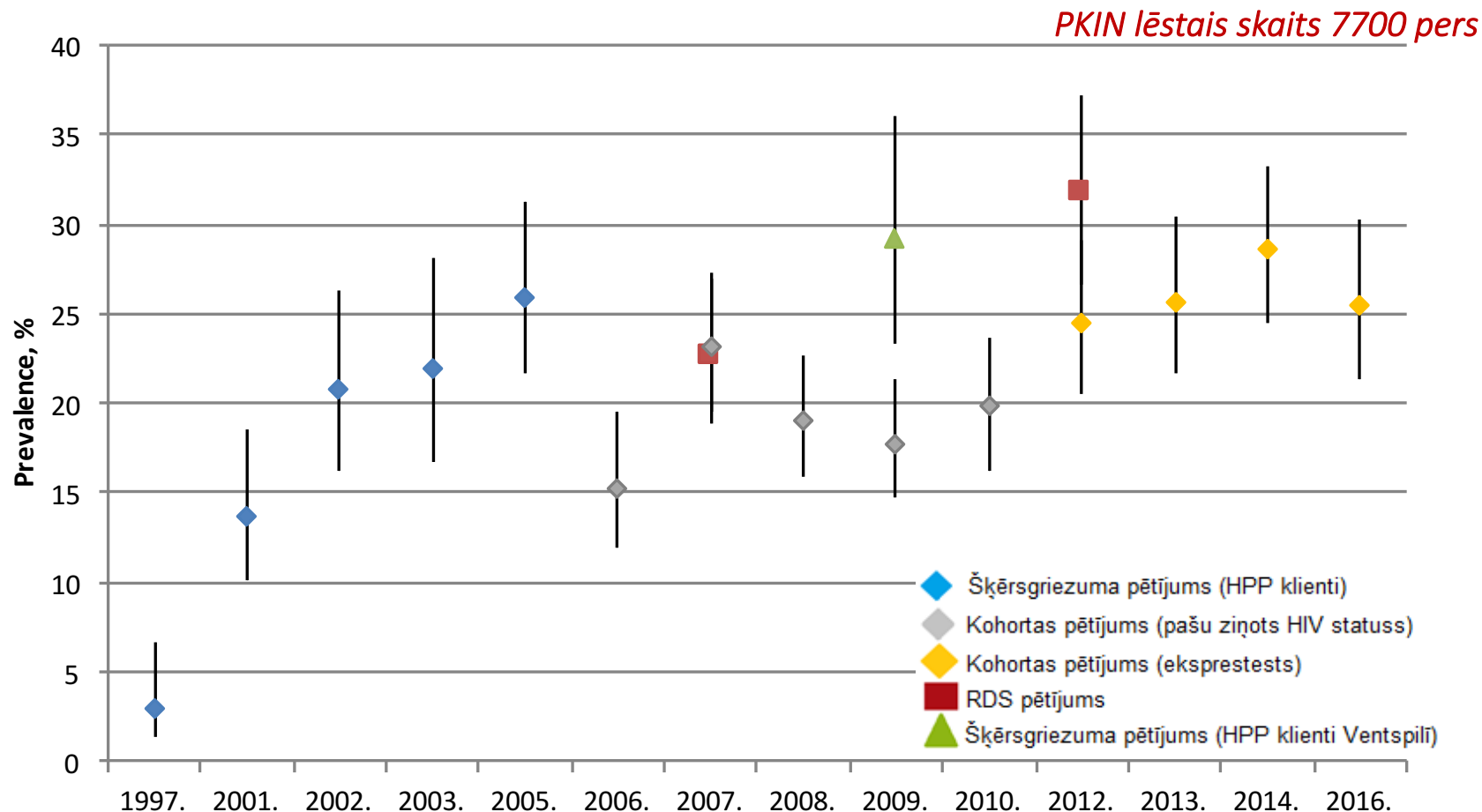

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

HIV izplatība Latvijā PKIN grupā

HIV izplatība personu, kas injicē narkotikas / problemātisko narkotiku lietotāju vidē Latvijā

Mērķgrupas lielums

HIV izplatība
2016. – 25,5%
2017. – 25,7%

- Aplēses no Kohortas pētījumiem:
 - 2016.g - 11 836 pers - problemātiskie narkotiku lietotāji jeb 9,3 /1000 15–64 g.v. iedz
 - Dati: A.Ķīvīte “Narkotiku lietotāju kohortas pētījuma 9.posma rezultāti”
 - 2017.g - **7 715 – pers, kuras injicē narkotikas**, jeb 6,1 /1000 15–64 g.v. iedzīvotāji (Pēc ārstniecības reizinātāja metodes)

Dati: A.Ķīvīte “Narkotiku lietotāju kohortas pētījuma 10.posma rezultāti”

- SPKC datu bāze – klientu reģistrācijas statistika
 - Reģistrēti 20 785 unikālie klienti (kopā Latvijā)
 - Reģistrēti 7702 unikālie klienti (kopā DIA+LOGā),
 - t.sk. **4949 pers, kuras injicē narkotikas**

• Dati: SPKC EDUS datu bāze

Mērķi, metodes,
pētījuma īstenošanās un projekta
norise

PKIN pētījuma projekta mērķi Latvijā

- Novērtēt inovatīvo mutes dobuma sekrēta HIV eksprestestu pareizību, pielietojamību un pieņemamību PKIN kopienā Latvijā
- Aktivizēt jaunās Mobilās vienības darbību ar inovāciju, iesaistot vairāk jaunu PKIN HIV profilakses & kaitējuma mazināšanas pakalpojumu saņemšanā
- Mazināt nediagnosticēto gadījumu skaitu PKIN kopienā

KM darba modelis Rīgā

HIV profilakses un psiho-sociālie pakalpojumi INL un viņu kontaktpersonām Rīgā & Pierīgā

Centrs

- ŠA apmaiņa
- Prezervatīvi
- **HIV testi+kons**
- Sociālā darbinieka konsultācijas
- Psihologa konsultācijas
- Dzīve ar HIV
- Psiho-sociālais atbalsts
- Info&izglītošana
- Pasākumi&svētki

2 Mobilās vienības

- ŠA apmaiņa
- Prezervatīvi
- **HIV testi+kons**
- Sociālā darbinieka vai Psihologa konsultācijas
- Info

Ielu darbs

- ŠA apmaiņa
- Prezervatīvi
- Ielu darbs
- Brīvprātīgo iesaiste

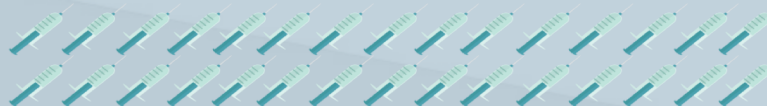
Šļirču izdalē pārsniegts 1/2 mlj

DIA & LOGS

2017
SKAITĻOS

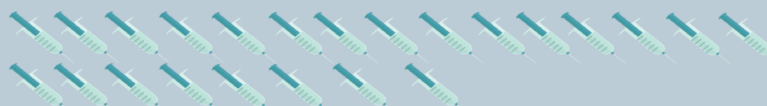
SNIEGTIE PAKALPOJUMI

IZSNIEGTAS ŠĻIRCES

656 746

SAVĀKTAS ŠĻIRCES

469 240

EKSPRESTESTI

(HIV+ hep B un C + sifiliss)

6 535

KONSULTĀCIJAS

4 409

HIV Izplatība 25%- 32% , hep C - ~82%

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Testēšana jaunās Mobilās vienības darbā

Intervences pētījums

- **Kāpēc?** – *augsta HIV izplatība PKIN kopienā, *KM pakalpojumu plašāka pieejamība, *jaunu klientu piesaiste Mobilajai vienībai Pierīgā
- **Kas?** – “Pilotpētījums par inovatīvu HIV testēšanas aktivitāšu izmēģinājumu riskam pakļautajā iedzīvotāju grupā (personas, kuras injicē narkotikas (PWID))”; (ID. Nr. RSU-2017/19ZI-MI-HERMETIC) **2017. gada 4. augusts – 30.novembris**
- **Kā?** – Pētījuma lauka darbs (intervijas un testi) 2017.g. 06.09.– 15.10.
- **Kur?** – riska uzvedības HIV apdraudēto iedzīvotāju vidē (pulcēšanās un dzīves vietās) Rīgā & Pierīgā (jaunās Mobilās vienības izbraukuma maršruti) un DIA+LOGS centrā
- **Kurš?** – Lauka darba komanda: 3 medmāsas un 5 intervētāji, 2 lauka darba koordinatori, 2 pētnieki, mobilais mikroautobuss ar šoferi

Pētījumā pielietotās metodes

- **Pētījuma dizains: šķēsgriezuma pētījums** – lai raksturotu HIV izplatību
- **Kvantitatīvās pētījuma metodes** - atbildes uz anketas jautājumiem un testu rezultāti
- **Kvalitatīvās pētījuma metodes** – 2 fokusa grupas
- **Datu analīze - 2 programmas**
 - Datu ievade no anketu jautājumu atbildēm un eksprestestu rezultātiem Datu ievades rāmī MS Excel formātā;
 - Datu analīze - SPSS 20.0 (*Statistical Package for the Social Sciences*–
<http://www.spss.com>)

Respondentu atlases metodes

- Ērtuma atlases metode

- visērtākā metode D+L klientiem: viegli sasniedzami, vēlas piedalīties; ātra, viegla, pieejama un rentabla metode

- Līdzīgs-līdzīgam pieeja

- atbilstoši starptautiskajām vadlīnijām: komunikācijas un motivēšanas metode grūti aizsniedzamajām kopienām,

- ieteicamākā pieeja kaitējuma mazināšanas programmās (UNODC)

- Metode, kas aprobēta un pierādījusies kā visefektīvākā organizācijas 15 gadu praksē. Līdzbiedri: ex-lietotāji, aktīvie narkotiku lietotāji, sociālie darbinieki ielu darbā;

- Pielietota **bonusu sistēma** – dāvanu kartes dalībniekiem (bieži lietota metode arī citos pētniecību projektos).

Pētījuma process (4 posmi)

A. Sākuma posms

Mobilā busa izbraucienu
Kartēšana

Informācijas izplatīšana

Apmācība lauku darba komandai

B. Lauka darbs

Testēšana

*Mobilā busa izbraucieni
*Centrs

Intervēšana

*Mobilā busa izbraucieni
*Centrs

C. Fokusa grupas

Nr 1 – pētījuma respondenti

Nr 2 – lauku darbu komandas speciālisti

D. Datu ievade/analīze & Ziņojums

Datu ievades rāmis MS Excell

SPSS – 20.0

Lauka darbu ziņojums

Testēto klientu iedalījums

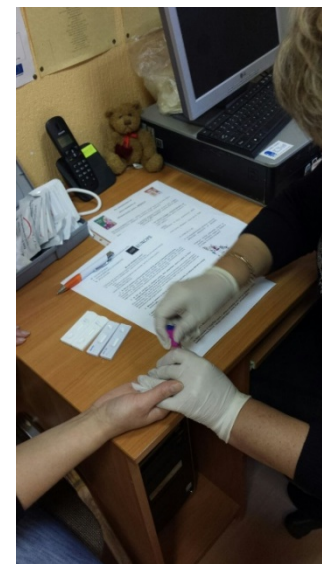
no jauna piesaistītie klienti

Veiktie HIV eksprestesti (2 veidi)	n=310	
	n	%
Jaunie klienti	213	69
Klienti, kas nav veikuši testu pēdējo 12 mēnešu laikā	97	31

Testēšanas vietas & respondenti

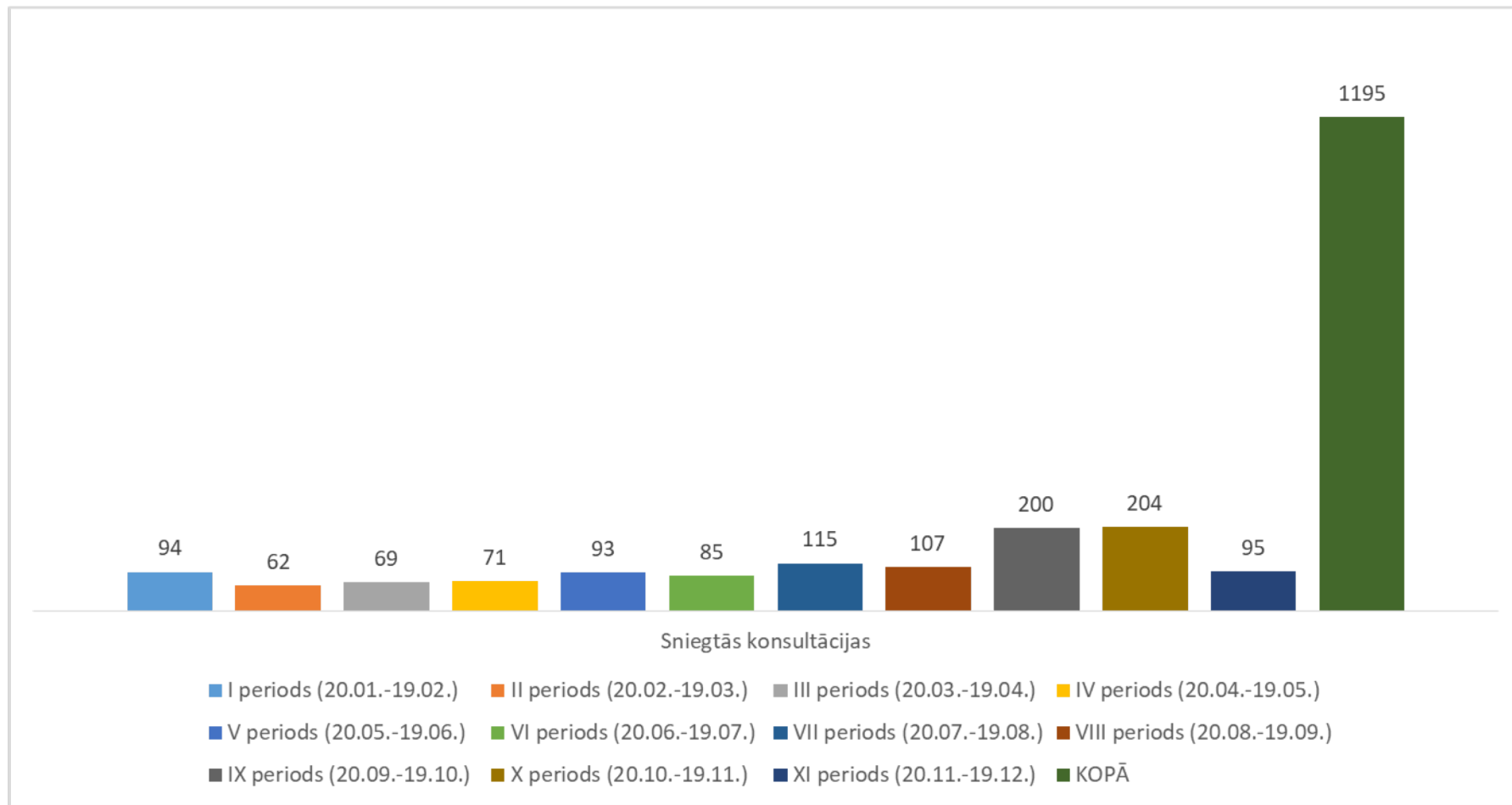
Darbības vieta	Testi un intervijas (n=310)	
	n	%
DIA+LOGS centrs, Rīga	146	47
Mobilā vienība, Pierīga	164	53

Medicīnas un sociālā darbinieka sniegtās konsultācijas mobilajā vienībā (20.01.17.-19.12.17.)

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Avots: SPKC dati

Mums izdevās

*Siekalu
testiem
ir jābūt!*

- Sasniegt 310 respondentus no PKIN kopienas, kur HIV izplatība lēsta 12%;
- Veikt testus 135 PKIN, kas nekad nebija testēti uz HIV!
- Attīstīt jaunās Mobilās vienības darbību:
 - Piesaistīt līdz šim nerasniegtos PKIN (213 jauni klienti);
 - Atrast un piesaistīt “vecos” HIV+ klientus regulāriem pakalpojumiem;
 - Atrast un iemēģināt jaunus maršrutus Pierīgā.
- Aprobēt jaunu inovatīvu testēšanas metodi – Siekalu testus – Latvijas apstākļos,
 - ko turpmāk varētu lietot ielu darbā un grūti aizsniedzamo mērķgrupu testēšanā

PALDIES par interesi!
Aicinām uz sadarbību!